

1 Muutokset jätemaksutaksaan

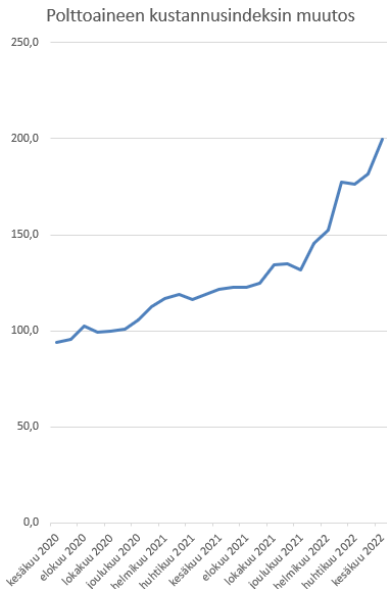
1.1 Asiaksmaksujen korotustarpeen perusteet

Tuotantokustannusten nousu vuoden 2022 aikana on ollut laajaa ja voimakasta. Erityisen merkittävästi ovat nousseet polttoaineiden ja energian hinta. Polttoaineiden kustannusindeksi on kaksinkertaistunut vuoden 2020 kesän tasolta.

Tällä hetkellä näyttää siltä, että kustannusten nousu ei ollut ohimenevää, vaan kustannustaso on jäänyt ainakin toistaiseksi korkeaksi ja kohonneet kustannukset on vietävä korotuksina jätemaksuihin.

Rosk'n Roll Oy Ab:n kuljetus- ja konetyön urakat on sidottu indekseihin. Indeksien tarkoituksena on turvata urakoitsijalle maksettava korvaus urakoinnin kustannusten noustessa – vastaavasti urakoinnin kustannusten laskiessa urakasta maksettavat urakkakorvaukset laskevat. Pitkissä sopimuskausissa urakoiden sitominen indeksiin on edellytys sekä tilaajalle (Rosk'n Roll Oy Ab) että urakoitsijalle.

Oheinen kuva (kuva 1) havainnollistaa polttoaineiden hintaa kuvaavan indeksin kehitystä.

Kuva 1. Rosk'n Roll Oy Ab:n keräysurakoiden urakoitsijahinnat on sidottu Tilastokeskuksen kuljetushintaindeksiin. Indeksissä suurimpana kustannustekijänä on polttoaineen hinta. Polttoaineen hinnan muutosta kuvaa polttoaineen kustannusindeksi, joka on noussut voimakkaasti.

Polttoaineen hinnan lisäksi kustannuksia korottaa laajemmin voimakkaasti noussut energian hinta. Käytännössä kaikki ulkoiset kustannukset ovat nousussa.

Rosk'n Roll Oy Ab on aikaisempina vuosina kattanut jätehuollon kustannuksia myös jätemaksujen ulkopuolisella tulovirralla. Merkittävin tulovirta on ollut murskeen myyntitulot. Myyntitulot ovat nyt pääosin ehtymässä - valitettavasti samassa ajankohdassa kustannusten voimakkaan nousun kanssa.

Vallitsevassa tilanteessa esitetään korotuksia 1.3.2023 alkaen kunnan jätemaksutaksassa määriteltäviin jätehuollon perusmaksuihin, tyhjennys- ja kuljetusmaksuihin, jäteastian vuokra- ja toimitusmaksuihin, sekajätepistemaksuihin sekä jätteen vastaanottomaksuihin jäteasemilla ja jätekeskuksissa.

Jätteen tyhjennys ja kuljetusmaksuihin esitetään 19,5 prosentin suuruista korotusta. Alueen omakotitalouksilla tavallisin jätteenkeräyspalvelu on kahden viikon välein tyhjennettävä 240-litrainen sekajäteastia. Esitetyillä korotuksilla tällaisen jätteenkeräyspalvelun maksut nousisivat – asuinkunnasta riippuen – noin 30–35 euroa vuodessa. Perusmaksuun esitetään muutosta, joka merkitsee noin 7 euron

korotusta vuodessa vakituisilta asunnoilta ja noin 3,50 euroa vuodessa vapaa-ajan asunnoilta. Jäteasemien hintoihin esitetyt muutokset merkitsisivät kotitaloudelle esimerkiksi 1 m³ sekajäteerän vastaanottohinnan nousua 10 eurosta 12 euroon.

Esitetyt muutokset on esitetty tarkemmin seuraavissa kohdissa ja liitteessä 2.

Vastaavan tasoisia muutoksia esitetään myös kunnan toissijaisen jätehuoltopalveluiden maksuihin (liite 3).

1.2 Perusmaksut

Perusmaksua esitetään korotettavaksi 25 % nykyisestä tasostaan sekä vakituisesti asuttavissa kiinteistöissä että vapaa-ajan kiinteistöissä. Uudet maksut olisivat arvonlisäveroineen vakituiselle asunnolle 2,91 €/kk/asunto ja vapaa-ajan asunnolle 1,46 €/kk/asunto. Tämä tarkoittaa kuukausikorotuksena vakituiselle asunnolle 58 senttiä ja vapaa-ajan asunnolle 29 senttiä.

Perusmaksulla tuotetaan kuntalaisille muuten maksuttomia jätehuollon peruspalveluita. Perusmaksutulo ohjautuu pääosin jäteasematoimintoihin, joihin kohdistetaan noin 62 % perusmaksun tuotosta. Jäteasematoimintojen kannattavuus on heikentynyt jätelain ohjauksen myötä eikä perusmaksutoimintoja voida enää kattaa yritysjetiteistä saatavilla tuotoilla. Perusmaksun tulisi siksi kattaa maksutta tarjottavien palveluiden kustannukset kokonaan.

Perusmaksulla katettavia palveluja ovat jäteasemapalvelut, erilaiset jätteen keräystempaukset ja ekopisteet, vaarallisen jätteen jätehuolto, viestintä- ja neuvontapalvelut sekä jätehuoltoon liittyvät viranomaistehtävät. Kyseisten palvelujen kokonaiskustannukset ovat nousseet, eivätkä nykyiset maksut riitä kattamaan kuluja.

Taulukko 1: Taulukossa on esitetty nykyinen ja korotettu perusmaksu eri asuntotyypeille kuukausimaksuina.

	Yksikkö	Nykyinen maksu alv 0 %	Nykyinen maksu alv 24 %	Maksu 1.3.2023 alkaen alv 0 %	Maksu 1.3.2023 alkaen alv 24 %
Vakituinen asunto	€/asunto/kk	1,88	2,33	2,35	2,91
Vapaa-ajan asunto	€/asunto/kk	0,94	1,17	1,18	1,46

1.3 Tyhjennys- ja kuljetusmaksut

Tyhjennysmaksuja esitetään korotettavaksi kaikkien asiakasmaksujen osalta.

Oheiseen taulukkoon (taulukko 2) on koottu kuntakohtaisesti yleisimmän 240-litraisen sekajäteastian tyhjennysmaksun muutokset, maksut on esitetty sisältäen arvonlisäveron 24 %.

Tyhjennysmaksut nousisivat esityksen mukaan kunnasta riippuen 1,12–1,34 €/tyhjennys. Kuukausitasolla pientalon kustannukset kasvaisivat 2,24–2,68 €/kk, mikäli sekajäteastia tyhjenetään kahden viikon välein (kaksi kertaa kuukaudessa). Biojätteen erikseen lajittelulla (kompostointi tai biojätteen erilliskeräys) asiakas voi harventaa sekajäteastian tyhjennysväliä neljään viikkoon, huolellisella lajittelulla jopa kahdeksaan viikkoon.

Kaikki korotettavaksi esitetyt maksut on esitetty liitteessä 2.

Taulukko 2: Taulukossa on esitetty pientalojen yleisimmin käyttämän 240 litraisen sekajäteastian tyhjennysmaksun muutos kunnittain.

Kunta	Nykyinen maksu: Sekajäte 240 litraa (sis. alv 24 %)	Maksu 1.3.2023: Sekajäte 240 litraa (sis. alv 24 %)	Muutos €/tyhjennys (sis. alv 24 %)
Hanko	6,80 €	8,12 €	1,32 €
Raasepori	6,83 €	8,16 €	1,33 €
Inkoo	6,68 €	7,99 €	1,31 €
Siuntio	6,68 €	7,99 €	1,31 €
Lohja	5,74 €	6,86 €	1,12 €
Vihti	6,32 €	7,56 €	1,23 €
Karkkila	6,44 €	7,69 €	1,25 €
Askola	6,30 €	7,53 €	1,23 €
Pornainen	6,30 €	7,53 €	1,23 €
Sipoo	6,86 €	8,20 €	1,34 €
Porvoo	6,42 €	7,68 €	1,26 €
Loviisa	6,41 €	7,66 €	1,25 €

1.4 Astiavuokra- ja toimitusmaksut

Astioiden hankintakustannukset ovat nousseet vuodesta 2020 noin 50 %. Astia-vuokria esitetään korotettavaksi. Kaikki korotettavaksi esitetyt maksut on esitetty liitteessä 2.

Yleisempien astiavuokramaksujen osalta muutos on esitetty oheisessa taulukossa 3.

Taulukko 3: Yleisimpien vuokrattavien jäteastioiden nykyiset astiavuokrat ja esitetyt uudet astiavuokrat 1.3.2023 alkaen. Taulukossa näkyy myös maksun muutos (€/kk).

	Yksikkö	Nykyinen maksu (sis. alv 24 %)	Maksu 1.3.2023 alkaen (sis. alv 24 %)	Muutos
Jäteastia 140 l	€/astia/kk	0,62	0,74	0,12
Jäteastia 240 l	€/astia/kk	0,66	0,78	0,12
Jäteastia 360 l	€/astia/kk	1,10	1,31	0,21
Jäteastia 660 l	€/astia/kk	2,46	2,94	0,48
Biojäteastia 140 – 240 l	€/astia/kk	0,74	0,89	0,15

1.5 Sekajätepistemaksut

Sekajätepistemaksua esitetään korotettavaksi taulukon 4 mukaisesti. Esitetty korotus nostaa vakituisen asunnon sekajätepistemaksua alueesta riippuen 1,89–2,25 €/kk (sis. alv 24 %) ja vapaa-ajanasunnon maksua vastaavasti 1,13–1,15 €/kk (sis. alv 24%).

Taulukko 4: Nykyiset alueelliset sekajätepistemaksut ja esitetyt uudet maksut 1.3.2023 alkaen.

	Yksikkö	Nykyinen maksu alv 0 %	Nykyinen maksu alv 24 %	Maksu 1.3.2023 alkaen alv 0 %	Maksu 1.3.2023 alkaen alv 24 %
Vakituinen asunto; länsi	€/asunto/kk	9,32	11,56	11,14	13,81
Vapaa-ajan asunto; länsi	€/asunto/kk	4,66	5,78	5,57	6,91
Vakituinen asunto; itä	€/asunto/kk	7,86	9,75	9,39	11,64
Vapaa-ajan asunto; itä	€/asunto/kk	4,78	5,93	5,71	7,08

1.6 Vastaanottomaksut

Rosk'n Roll hankkii myös jätteen käsittely- ja hyödyntämispalvelut kilpailuttamalla alan yrityksiä. Kustannusnousu näissä yrityksissä heijastuu suoraan Rosk'n Rollin palvelujen kustannusrakenteeseen. Nousseiden palveluhankintakustannusten johdosta esitetään vastaanottomaksujen käsittely- ja muihin maksuihin korotuksia, pl. asbestin ja kyllästetyn puun pienerämaksut.

Vastaanottomaksujen suurkuormien ja vaarallisen jätteen vastaanottomaksuihin esitetään 19,5 % hinnan korotusta nykyisiin maksuihin. Lisäksi maksuista esitetään poistettavaksi "Sekajäte, pakkaavat jäteautot ja puristimet: Munkkaa" -maksu. Jatkossa taksaan esitetään yhtä maksua: "Sekajäte, pakkaavat jäteautot ja puristimet."

Pienerämaksujen korotusprosentti vaihtelee hieman 19,5 %:sta, jotta arvonlisäverolliset hinnat ovat järkevät ja helposti viestittävät. Esitetyt pienerämaksut on esitetty taulukossa 5. Kaikki korotettavaksi esitetyt maksut on esitetty liitteessä 2.

Taulukko 5: Yleisimpien vastaanottomaksujen nykyiset pienerähinnat ja esitetyt uudet pienerämaksut 1.3.2023 alkaen. Taulukossa näkyy myös maksun muutos (€) ja prosentteina.

	Yksikkö	Nykyinen maksu (sis. alv 24 %)	Maksu 1.3.2023 alkaen (sis. alv 24 %)	Muutos
Sekajäte perusmaksua maksavat	€/enintään 200 l	5,00	6,00	1,00 (20 %)
Sekajäte perusmaksua maksavat	€/alkava m ³	10,00	12,00	2,00 (20 %)
Sekajäte perusmaksua maksamattomat	€/alkava m ³	25,00	29,50	4,50 (18,8 %)
Muu lajiteltu jäte	€/enintään 200 l	4,00	4,50	0,50 (12,5 %)
Muu lajiteltu jäte	€/alkava m ³	8,00	9,50	1,50 (18,8 %)
Muu lajiteltu jäte, perusmaksua maksamattomat	€/alkava m ³	20,00	23,50	3,50 (17,5 %)
Vastaanottomaksu	€/kerta	17,36	20,75	3,39 (19,5 %)

1.7 Siivous- ja lajittelumaksut

Jätetaksataulukon siivous- ja lajittelumaksuihin esitetään seuraavia muutoksia:

- poistetaan aikaperusteinen veloitus "Siivous- ja lajittelumaksu, aikaperusteinen",
- lisätään vaikutuksiltaan lievemmille tapauksille uusi luokka,
- lisätään tarkenne nykyisen "Siivous- ja lajittelumaksu, luokka 2" maksun selitteisiin ja nimettäisiin "Siivous- ja lajittelumaksu, luokka 2" uudestaan.

Uuden maksuluokan nimeksi esitetään "Siivous- ja lajittelumaksu, luokka 2" (Pieni määrä jätettä jätetään astian ulkopuolelle / Pieni määrä jäteastiaan soveltumatonta jätettä laitetaan jäteastiaan, ei haittaa jätteenkäsittelyä) ja sen suuruudeksi 50 euroa sisältäen 24 % arvonlisäveron.

Vastaavasti esitetään, että nykyinen "Siivous- ja lajittelumaksu, luokka 2" nimetään uudelleen. Uusi nimi olisi "Siivous- ja lajittelumaksu, luokka 3" ja tämän luokan selitteeseen lisättäisiin maininta "astiaan käyttöoikeudetta laitettu jäte-erä on määrältään suuri".

Muutokset on esitetty liitteessä 2.

Muutoksella on tarkoitus yksinkertaistaa luokkien tulkintaa ja kohtuullistaa maksun suuruutta lievemmissä tapauksissa.

1.8 Uudet asiakasmaksut

1.8.1 BIOJÄTEASTIAN TYHJENNYSMAKSU; 3–4 ASUNNON KIINTEISTÖT

Biojäteastioiden tyhjennyksen osalta on nykyisin käytössä kaksi maksuluokkaa:

- enintään yhdeksän asuntoa
- yli yhdeksän asuntoa.

Biojätteen erilliskeräys laajenee huhtikuussa 2023 kiinteistöihin, joissa on 3–4 asuntoa. 3–4 asunnon kiinteistöille ei esitetä uutta maksuluokkaa vaan, että kyseisille kiinteistöille mahdollistetaan kahden viikon tyhjennysväli ympäri vuoden (kohta 2 Muutokset biojäteastioiden tyhjennysväleihin). Lisäksi esitetään, että maksuluokka rajataan koskemaan 3–9 asuinhuoneiston asuin-kiinteistöjä.

1.8.2 BIOJÄTEASTIAN TYHJENNYSMAKSUT; PIENTALOT, 1–2 ASUNTOA

Biojätteen erilliskeräys laajenee jätehuoltomääräysten mukaisesti 1–2 asunnon pientaloihin lähivuosina, jolloin syntyy uusi asiakasryhmä. Näille pientaloille esitetään omia asiakasmaksuja. Maksuissa huomioitaisiin myös keräykseen käytettävä jäteastiatyyppi (perinteinen biojäteastia tai tuulettuva biojäteastia), jäteastian koko (140 litraa tai 240 litraa) ja tyhjennysmaksu sisältäisi myös keräyksessä käytettävän jäteastian. Lähtökohtaisena käytettävänä astiakokona on 140 litraa (perinteinen tai tuulettuva).

Esitetään seuraavia tyhjennysmaksuja:

- Jäteastia 140 l, 1–2 asuntoa: 5,22 €/tyhj. alv 0 % (6,47 €/tyhj. sis. alv 24 %)
- Jäteastia 240 l, 1–2 asuntoa: 6,64 €/tyhj. alv 0 % (8,23 €/tyhj. sis. alv 24 %)
- Jäteastia tuulettuva 140 l, 1–2 asuntoa: 5,82 €/tyhj. alv 0 % (7,22 €/tyhj. sis. alv 24 %)
- Jäteastia tuulettuva 240 l, 1–2 asuntoa: 7,34 €/tyhj. alv 0 % (9,10 €/tyhj. sis. alv 24 %)

1.8.3 KORTTELIKERÄYSMAKSU

Uutena asiakasmaksuna taksaan tulisi sisältää maksu asiakkaille, jotka ovat jo kaavoituksessa ja jätehuoltomääräysten mukaisesti jätehuollon toteutuksen osalta korttelikeräyksen asiakkaita. Maksun pitää kattaa palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset (kuten jäteastioiden investointi ja ylläpito, pisteen kunnossapito, jäteastioiden tyhjennys ja jätteiden käsittely) kokonaisuudessaan.

Korttelikeräys on uusi palvelumuoto ja käytännön kokemukset puuttuvat. Keräysjärjestelmän investointikustannus on perinteisiin kiinteistökohtaisen keräyksen jäteastioihin verrattuna huomattavan korkea. Korttelikeräyksessä kerätään sekajätteen lisäksi myös kierrätyskelpoisia jätteitä.

Maksun suuruus tarkentuu lopullisesti käyttökokemuksen myötä ja maksua on tarpeen tarkastaa, kun käyttökokemusta on kertynyt. Korttelikeräysmaksuksi esitetään 19,32 €/kk/bostad (alv 0 %).

1.8.4 MAKSU PAPERILASKUSTA

3 euron (sis. alv. 24 %) laskukohtaisen maksun paperilaskun toimittamisesta esitetään käyttöönotettavaksi. Paperilaskujen käsittelystä aiheutuvat kustannukset ovat varsin merkittävät (vuodessa lähes 400 000 euroa). Tavoitteena on ohjata asiakkaita laajemmin verkkolaskutukseen. Verkkolaskutuksen ympäristövaikutukset ovat merkittävästi paperilaskuja vähäisemmät ja automaattinen tiedonkäsittely vähentää virhesuorituksia oleellisesti.

1.8.5 BETONI- JA TIILIJÄTTEEN VASTAANOTTOMAKSU ENINTÄÄN 200 L

Betoni- ja tiilijätteelle esitetään uutta pienerämaksua perusmaksua maksaville. Taksasta esitetään poistettavaksi maksuttomuus betoni- ja tiilijätteen alle 200 l:n maksulle ja uutta maksua, 4,03 € (alv 0 %) 5,00 € (alv 24 %) enintään 200 l erälle. Maksun perusteena on saada maksu samaan linjaan muiden maksullisten lajiteltavien jätteiden kanssa (mm. kipsi, muovi).

2 Muutosesitykset biojäteastioiden tyhjennysväleihin

Jäteyhtiö on aiemmin hakenut lupaa poiketa jätehuoltomääräyksistä, mikä on mahdollistanut pientaloissa koekäytössä olevien tuulettuvien biojäteastioiden tyhjennyksen neljän viikon välein. Käyttökokemukset neljän viikon tyhjennysväleistä ovat hyvät. Sen perusteella esitetään pientalojen (1–2 asuntoa) käytössä oleville tuulettuville biojäteastioille neljän viikon tyhjennysväli.

Nykyisellään jätehuoltomääräykset mahdollistavat 1–2 asunnon kiinteistöjen perinteisen (ei tuulettuva) biojäteastian tyhjentämisen kahden viikon välein. Vastaava tyhjennysväli esitetään myös 3–4 asunnon kiinteistöille ympärivuotisesti.